

ప్రగతి పథంలో ఆంధ్రప్రదేశ్

గుడ్ గవర్నెన్స్

R2A8
12103

ప్రగతి పథంలో ఆంధ్రప్రదేశ్

గుడ్ గవర్నెన్స్

గౌ|| ముఖ్యమంత్రి గారి ఫోన్ ఇన్ కార్యక్రమం

27-12-2003 సాయంత్రం 5-30 గం|| నుంచి 7-00 గం|| వరకు

(తేజ, మాటివి, విస్సా, ఇన్ కేబుల్లో ప్రత్యక్ష ప్రసారం)

★ ప్రజాస్వామ్యం అంటే

- ప్రజల కోసం
- ప్రజల చేత
- ప్రజలే పరిపాలన నిర్వహించుకోవడం

★ ప్రభుత్వం ప్రజలకు ఎంత చేరువ అయితే ఈ లక్ష్యం అంతగా నెరవేరినట్లు అవుతుంది.

★ ఈనాటి మన సమాజంలో మనిషి పుట్టిన నాటి నుంచి కూడా ఎన్నో సేవల కోసం ప్రభుత్వంపై ఆధారపడుతున్నాడు.

★ బర్త్ సర్టిఫికేట్ నుంచి ఆదాయం, కులం ధృవీకరించుకోవాలన్నా, కరెంటు, మంచి నీరు, విద్య, వైద్యం లాంటి సౌకర్యాలు పొందాలన్నా ప్రభుత్వం పైనే ఆధారపడాల్సి వస్తున్నది.

★ అందుకే గత 100 నెలల్లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ప్రజలకు చేరువగా తీసుకువెళ్ళేందుకు ఎన్నో చర్యలు చేపట్టాము.

★ పరిపాలనలో ప్రజల భాగస్వామ్యాన్ని పెంచాము

- ★ జన్మభూమి, నీరు - మీరు, పచ్చదనం - పరిశుభ్రం లాంటి మహోన్నతమైన కార్యక్రమాలు ప్రజల భాగస్వామ్యంతో విజయవంతం అవుతున్నాయి.
- ★ అంతే కాకుండా ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలపై ప్రజలకు సరైన అవగాహన కల్పించేందుకు అనేక చర్యలు తీసుకున్నాము.

“పరిపాలన” అంటే :

- ప్రభుత్వ విధానాలను, వ్యవహారాలను నిర్వహించడం.
- చక్కని విధానాలను, నిబంధనలను రూపొందించడం, అమలు జరపడం పరిపాలనా సామర్థ్యానికి నిదర్శనం.
- వనరులను సమర్థవంతంగా వాడుకోవడం

“ఇజాలకు” కాలం చెల్లింది :

- ★ ఇప్పుడు సంస్కరణల యుగం నడుస్తున్నది.
- ★ సంస్కరణలను “మానవీయ కోణం”లో అమలు జరపాలి.
- ★ ఈ దిశలోనే “సుపరిపాలన” అనే భావన రూపొందించాము.
- ★ దేశం మొత్తంలో తొలిసారిగా “సుపరిపాలన” చర్యలు చేపట్టిన ఘనత మనరాష్ట్రందే.
- ★ మనం ప్రవేశ పెట్టిన “సుపరిపాలన”ను అభినందించడమే కాకుండా అనేక రాష్ట్రాలు, దేశాలు మనల్ని అనుసరిస్తున్నాయి.
- ★ దేశంలో, ప్రపంచంలో ఏ రాజకీయ పార్టీ అయినా సరే ఇప్పుడు మాట్లాడుతున్నది “సుపరిపాలన” గురించే

- ★ కాశ్మీర్ లో ఇటీవల జరిగిన అంతర్ రాష్ట్ర మండలి (ముఖ్యమంత్రుల సమావేశం)లో “సుపరిపాలన” అంశానికి ఎనలేని ప్రాధాన్యత వచ్చింది.
- ★ “సుపరిపాలన”పై మనం చేసిన “ప్రజెంటేషన్” అన్ని రాష్ట్రాలు, కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా అభినందించాయి.
- ★ సుపరిపాలనపై అంతర్ రాష్ట్ర మండలి ఏర్పాటు చేసిన సబ్ కమిటీకి చైర్మన్ గా భారత్ ఉప ప్రధాని, ఉపాధ్యక్షుడుగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి, సభ్యులుగా ఆరు రాష్ట్రాలు ముఖ్యమంత్రులు వ్యవహరిస్తారు.
- ★ “సుపరిపాలన”కు కావల్సింది.
  - మానవ వనరులు
  - టెక్నాలజీ
  - కమ్యూనికేషన్లు
  - ఎలక్ట్రానిక్ మీడియా

- ★ ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ (IT) తో సామాన్య ప్రజలకు కూడా ఎన్నెన్నో సేవలు అందించవచ్చు. ఉదా :-

- మార్కెట్ ఇంటిలిజెన్స్
- పౌర సేవల కంప్యూటరీకరణ
- టెలి మెడిసన్
- టెలి ఎడ్యుకేషన్
- ★ కమ్యూనికేషన్లవల్ల కూడా ప్రజలకు చాలా సేవలు అందించవచ్చు.
  - ఉదాహరణకు Call Centres
- ★ ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాతో కూడా ఎన్నో ప్రయోజనాలు ఉన్నాయి ఉదా :-

- మీరు ఇప్పుడు ఈ ప్రోగ్రాం చూస్తున్నారు. ఇది ఎలక్ట్రానిక్ మీడియావల్ల వున్న వుపయోగం
- కొన్ని కోట్ల మందితో మనం ఎక్కడ నుంచైనా మాట్లాడవచ్చు, వారితో సంప్రదించవచ్చు. అనేక కార్యక్రమాలను, విజయగాధలను అందరికీ కళ్లకు కట్టినట్టు చూపించవచ్చు.

- ★ 'మీకోసం' కార్యక్రమం ఈ కోవలోనికి చెందింది.
- ★ సుపరిపాలనలో భాగంగా అధికారులపై బాధ్యత పెంచేందుకు - సిటిజన్ చార్టర్లు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.
- ★ ప్రజలను పీడిస్తున్న మరో ముఖ్య సమస్య
  - అవినీతి
- ★ 'సుపరిపాలన'తో అవినీతి అరికట్టవచ్చు.
  - COPE ఏర్పాటు
  - కొత్త చట్టాలు

కొత్త చట్టాల వివరాలు :-

1. అవినీతి అధికారుల ఆస్తుల స్వాధీనం బిల్లు
2. పబ్లిక్ ప్రొక్యూర్మెంట్లో పారదర్శకత బిల్లు
3. పెర్ఫార్మెన్స్ అకౌంటబిలిటీ బిల్లు
  - టెండరు సంస్కరణలు
  - ఇ-ప్రొక్యూర్మెంట్

- ★ ప్రతి పౌరుడికి ఇంటివద్దే ప్రభుత్వ సేవలు
  - టెక్నాలజీ ట్రాన్స్ఫర్
- ★ ప్రపంచీకరణ, సరళీకృత విధానంతో ప్రపంచంలో చాలా దేశాలు ఆర్థికంగా ముందడుగు వేశాయి.

- ★ W.T.O. తో ప్రపంచ వాణిజ్యంలో పోటీ పెరిగింది. అందుకు అనుగుణంగా మనమంతా మారాలి.
- ★ సంస్కరణల బాటలో అనేక దేశాలు నడిచి, ఆర్థికంగా ముందుకు దూసుకెళుతున్నాయి.

గ్లోబలైజేషన్ - పోటీతత్వం

ప్రస్తుతం మనం పోటీ ప్రపంచంలో ఉన్నాం. ప్రపంచమంతా ఒక "గ్లోబల్ విలేజ్"గా మారుతున్నది. ఈ సందర్భంగా నాణ్యమైన వస్తువుల, సేవలకు డిమాండ్ పెరిగింది. దీనివల్ల పోటీతత్వం ఎక్కువ అయింది. ఈ పోటీ ప్రపంచంలో నిలబడాలంటే నైపుణ్యత సాధించుకోవాలి. నైపుణ్యత కోసం సుపరిపాలన అవసరమౌతుంది.

ప్రపంచీకరణ-పోటీ

- ప్రపంచీకరణ యుగం, సరళీకరణ, పైవేటికరణ.
- పెరిగిన పోటీ
- సుపరిపాలనని సాధించకపోతే పోటీ ప్రపంచంలో ముందుకెళ్లలేం

ప్రభుత్వంలో సంస్కరణల వల్ల .....

- సామర్థ్యం పెరుగుతుంది
- వేగంగా పనులు చెయ్యడం అలవడుతుంది
- బాధ్యత పెరుగుతుంది
- పారదర్శకత సిద్ధిస్తుంది.

- ★ సంస్కరణల కారణంగా వనరులను సమర్థంగా వినియోగించుకోవడానికి వీలు కలుగుతుంది. వనరులను సమర్థంగా వినియోగించుకోవడం వల్ల బలహీన వర్గాల వారి కోసం, మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి కోసం ఎక్కువ నిధులు అందుబాటులోకి వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది.

సంస్కరణల ప్రాధాన్యం

- వేగవంతం, జవాబుదారీతనంతో కూడిన మెరుగైన బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వాన్ని సాధించేందుకు సంస్కరణలు తప్పనిసరి
- బలహీనవర్గాలకు అధిక నిధులివ్వడం, మౌళిక వసతుల అభివృద్ధి కోసం వనరుల్ని అత్యంత సమర్థంగా వినియోగించాలి

- ★ సంస్కరణల ప్రారంభించక ముందు ఇండియా, చైనా తలసరి ఆదాయం దాదాపుగా సమానంగా ఉండేవి. ఉదాహరణకు 1973లో ఇండియా తలసరి ఆదాయం 853 అమెరికన్ డాలర్లు కాగా చైనా తలసరి ఆదాయం 839 అమెరికన్ డాలర్లు.
- ★ 1978లో చైనా ఆర్థిక సంస్కరణలను ప్రారంభించగా ఇండియా చాలా ఆలస్యంగా 1991లో ఆర్థిక సంస్కరణలను ప్రారంభించింది.

- ★ 2000 సంవత్సరంలో తలసరి ఆదాయం పోలిస్తే రెండు దేశాల మధ్య భారీ వ్యత్యాసం కనిపించింది. చైనా తలసరి ఆదాయం 3829 అమెరికన్ డాలర్లు కాగా ఇండియా తలసరి ఆదాయం 2407 అమెరికన్ డాలర్లు మాత్రమే.

స్థూల దేశీయోత్పత్తిలో వృద్ధి

వార్షిక పెరుగుదల శాతం	1980-90	1990-2000
చైనా	10.1	10.3
భారత్	5.8	6.0

తలసరి ఆదాయం - భారత్, చైనా

1973

- భారత్ - 853 డాలర్లు
- చైనా - 839 డాలర్లు

2000

- భారత్ - 2,407 డాలర్లు
- చైనా - 3,829 డాలర్లు

విదేశీ మారకద్రవ్య పరిస్థితి

- ★ సంస్కరణలు ప్రారంభించే నాటికి మన దేశంలో విదేశీ మారకద్రవ్యం నిల్వలు కేవలం ఒక బిలియన్ డాలర్లు మాత్రమే ఉండేవి కాగా సంస్కరణల ఫలితంగా విదేశీ మారకద్రవ్యం నిల్వలు గణనీయంగా పెరిగాయి.
- ★ 2003 డిసెంబర్ నాటికి విదేశీ మారకద్రవ్య నిల్వలు 100 బిలియన్ అమెరికన్ డాలర్లకు పెరిగాయి.
- ★ ఆసియా అభివృద్ధి బ్యాంకు (ABD) కి 1.3 బిలియన్ అమెరికన్ డాలర్లను ముందుగానే చెల్లించేందుకు కూడా ఇండియా ముందుకు వచ్చింది.
- ★ 12కు పైగా దేశాలకు 3 బిలియన్ అమెరికన్ డాలర్లు చెల్లించడం జరిగింది.

'పిల్లి నల్లదా ... తెల్లదా అన్నది ముఖ్యం కాదు-
అది ఎలుకల్ని పట్టగలిగితే చాలు'

- డెంగ్ జియాపింగ్

భారత్ విదేశీ మారకద్రవ్య నిల్వలు

- 1991 నాటికి భారత్ లో నిల్వలు
- 1 బిలియన్ డాలర్లు
- 20-12-2003 నాటికి అధిగమించిన నిల్వలు
- 100 బిలియన్ డాలర్లు
- ఆసియా అభివృద్ధి బ్యాంక్ కు ముందస్తు చెల్లింపులు
- 1.3 బిలియన్ డాలర్లు

టెలికాం రంగంలో సంస్కరణలు

- ★ 1999లో నూతన టెలికాం విధానం అమలులోకి వచ్చిన నాటి నుంచి గణనీయమైన ప్రగతి సాధించాం.
- ★ టెలిఫోన్ టారిఫ్ తగ్గడమే కాకుండా ప్రతి నెల 1.5 మిలియన్ల టెలిఫోన్లు కొత్తగా తీసుకుంటున్నారు.

టెలికాం సంస్కరణలు

- కొత్త టెలికాం విధానం - 1999
- టెలికాం రంగంలో పైవేటు రంగానికి అనుమతి
- వి.ఎస్.ఎన్.ఎల్ లో అంతరించిన గుత్తాధిపత్యం
- టెలిఫోన్ ఛార్జీల్లో 85 శాతం తగ్గుదల

స్వర్ణ చతుర్భుజి రహదారి

- ★ ఢిల్లీ - కోలకతా - చెన్నై - ముంబాయి - ఢిల్లీ వరకు 5,846 కి.మీ. పొడవైన రహదారి నిర్మాణం చేపట్టడం జరిగింది.
- ★ దీని కోసం రూ. 25,050 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది.
- ★ దీన్ని 2004 డిసెంబర్ నాటికి పూర్తి చెయ్యాలని ప్రణాళిక రూపొందించడం జరిగింది.
- ★ నిర్మాణం పురోగతిలో ఉంది.

అమెరికాలోని భారతీయులు

- ★ అమెరికాలోని భారతీయులు అన్ని ఇతర దేశాల వారి కన్నా అత్యధిక తలసరి ఆదాయం కలిగి ఉన్నారు.
- ★ ఆసియా భారతీయుల వార్షిక గృహ ఆదాయం 70,000 అమెరికన్ డాలర్లకు పైగా ఉంది (రూ. 32 లక్షలు)
- ★ సిలికాన్ వ్యాలీలోని ప్రతి నాలుగవ ఐటి ప్రొఫెషనల్ భారతీయుడు.
- ★ అదే విధంగా ఆ ప్రతి నలుగురిలో ఒకరు ఆంధ్రప్రదేశ్ కు చెందిన వారు.

మార్కుదిశగా పరిపాలన

- ★ సుపరిపాలన అమలు చెయ్యడంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ముందు వరుసలో ఉంది.
- ★ ద్వితీయ తరం సంస్కరణల అమలులో రాష్ట్రం మార్గదర్శకంగా ఉంది.
- ★ సెంటర్ ఫర్ గుడ్ గవర్నెన్స్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

గుడ్ గవర్నెన్స్ పై అంతర్ రాష్ట్ర మండలి సబ్ కమిటీ

- ★ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అమలు జరుగుతున్న 'సుపరిపాలన' మోడల్ దేశ వ్యాప్తంగా అమలు జరిపేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకుంది.
- ★ దీనికి అనుగుణంగా ఒక సబ్ కమిటీని నియమించింది. ఆ సబ్ కమిటీ

చైర్మన్ గా - ఉపప్రధాని

ఉపాధ్యక్షుడుగా - ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి

సభ్యులుగా - అస్సాం, గుజరాత్, కర్ణాటక, మధ్యప్రదేశ్, ఒరిస్సా, ఉత్తరప్రదేశ్ మరియు పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రుల ఉంటారు.

కొన్ని ప్రభుత్వ విధానాల రూపకల్పనలో ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ఆదర్శవంతమైన స్థాయికి చేరుకున్నది.

**న్యూయార్క్ టైమ్స్
27 డిసెంబర్ 2002**

విధానం

- ★ సంస్కరణలపై విధానం అంటే అది సుపరిపాలనే.
- ★ సంస్కరణలను అన్ని రంగాలకు విస్తరించాల్సిన అవసరం ఉంది అవి :
  - ఆర్థిక సంస్కరణలు
  - పాలనా సంస్కరణలు
  - ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల సంస్కరణలు
  - కార్మిక సంస్కరణలు
  - న్యాయ సంస్కరణలు
  - రాజకీయ సంస్కరణలు మొదలైనవి.

పాలనా సంస్కరణలు

- టెండరు సంస్కరణలు
- కౌన్సిలింగ్
- రిక్రూట్మెంట్
- సోషల్ ఆడిట్

అవినీతిపై పోరాటం

- ★ సుపరిపాలనలో మరో ముఖ్యమైన అంశం అవినీతి నిర్మూలన.
- ★ ఇందులో భాగంగా మాజీ చీఫ్ విజిలెన్స్ కమీషనర్ ఎన్. విఠల్ అధ్యక్షతన కమీషన్ ఆఫ్ పీపుల్స్ ఎంపవర్మెంట్ (COPE) ఏర్పాటు చెయ్యడం జరిగింది.
- ★ అవినీతి నిరోధక శాఖ (ACB), విజిలెన్స్ శాఖలను పటిష్టం చేయడం జరిగింది.
- ★ ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అవినీతి నిర్మూలనలో భాగంగా వినియోగించడం జరుగుతుంది.

అవినీతి నిర్మూలనకు చట్టపరమైన చర్యలు

- ★ అవినీతి నిర్మూలనలో భాగంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పలురకాల చర్యలను తీసుకుంటున్నది. ఈ చర్యలలో భాగంగా అవినీతికి పాల్పడిన ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల ఆస్తుల స్వాధీనానికి అవినీతి ప్రభుత్వం ఉద్యోగుల ఆస్తుల స్వాధీన బిల్లు - 2003ను తీసుకురావడం జరిగింది. అదే విధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ట్రాన్స్పారెన్సీ ఇన్ పబ్లిక్ ప్రొక్యూర్మెంట్ బిల్లు 2003, ఆంధ్రప్రదేశ్ పెర్ఫార్మెన్స్ ఎకౌంటబిలిటీ బిల్లు - 2003లను తీసుకురావడం జరిగింది.

శిక్షణ

- ★ HRD సంస్థను బలోపేతం చేయడం జరిగింది.
- ★ ప్రభుత్వ విభాగాలకు చెందిన అందరికీ శిక్షణ.
- ★ మైండ్ సెట్ మార్చడం
- ★ కొత్త నైపుణ్యాన్ని తెచ్చుకోవడం.

ప్రభుత్వరంగ పునర్ నిర్మాణం

- సైనేటు పరమైన సంస్థలు - 10
  - పూర్తిగా నష్టపోయి మూతపడిన సంస్థలు - 22
  - కుదించిన/పునర్ నిర్మాణం చేసిన సంస్థలు - 12
  - పెట్టుబడులు ఉపసంహరించిన సంస్థలు - 9
- మొత్తం - 53

సంస్కరణల వల్ల వచ్చిన ఫలితాలు

- ★ రుణాలు తీర్చడం, VRS అమలు చేయడం వల్ల రూ. 300 కోట్ల మేరకు ఏటా పొదుపు చేయడం జరుగుతోంది.
- ★ ప్రభుత్వ గ్యారెంటీల నుంచి ఏటా రూ. 100 కోట్లు విముక్తం చేయబడుతున్నది.

కార్మిక సంస్కరణలు

- ★ కార్మిక సంస్కరణల్లో భాగంగా ఇప్పటికే ఉన్న చట్టాలలో తగు మార్పులు తీసుకురావడం జరిగింది.
- ★ 'పరిశ్రమ' అనే వివరణ నుంచి ప్రభుత్వంను మినహా యిస్తూ కాంట్రాక్టు లేబర్ చట్టం 1970ని సవరించడం జరిగింది.
- ★ మహిళల పని వేళలను సవరిస్తూ షాప్స్ అండ్ ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ చట్టం 1988ని సవరించడం జరిగింది.

- ★ స్వయం ధృవీకరణ / పద్ధతి అమలు
- ★ అప్పెరల్ పార్క్ ఐటి యూనిట్లు, బయోటిక్ తదితర నూతన రంగాలకు ఆహ్వానం పలకడం జరిగింది.
- ★ సంస్థకు చెందని బయటి వ్యక్తులు కార్యనిర్వాహక వర్గంతో ఉండటంవల్ల వస్తున్న సమస్యను పరిష్కరించడం కోసం బ్రేడ్ యూనియన్స్ చట్టం 1927కు సవరణ తీసుకురావడం జరిగింది.
- ★ కార్మిక యూనియన్ గుర్తింపు కోసం 250 శాతం సభ్యత్వం ఉండాలని సవరణ.
- ★ స్పెషల్ విభాగాల కోసం చట్టసవరణ.

నష్టాల నుంచి లాభాల బాటలోకి సింగరేణి కాలరీస్

- ★ సంస్కరణల ఫలితంగా అప్పటివరకు నష్టాలలో ఉన్న సంస్థలు లాభాల బాటన పయనిస్తున్నాయి.
- ★ అలాంటి సంస్థల్లో ఉదాహరణగా సింగరేణి కాలరీస్ విషయం చెప్పుకోవచ్చు.
- ★ సింగరేణి కాలరీస్ 1996-97 సంవత్సరంలో మొత్తం రూ. 1220 కోట్ల మేరకు నష్టాలలో ఉండేది.
- ★ క్రమంగా లాభాల బాటలోకి వచ్చి 2001-02 నాటికి రూ. 417 కోట్ల లాభాన్ని సింగరేణి కాలరీస్ ఆర్జించింది.

సింగరేణి కాలనీస్
కీలక విజయాలు

వివరాలు	1996-97	2003-03	లాభ శాతం
8 గంటల పనికేగాను మొత్తం ఉత్పత్తి	0.98 టన్నులు	1.51	54
8 గంటల పనికేగాను ఆదాయం	345.66	రూ. 679.86	97
సిబ్బందిపై సంక్షేమ ఖర్చు	14,402	రూ. 30194	110

సింగరేణి కాలనీస్
కీలక విజయాలు

- రోడ్లు, వీధి దీపాలు, పాఠశాల నిర్మాణానికి వెచ్చించింది - రూ.198 కోట్లు
- లాభంలో పనితీరు ప్రోత్సాహకాలుగా పంచింది - 11 శాతం

హైదరాబాద్ నగర పాలక సంస్థ

- ★ మరో విజయగాధగా హైదరాబాద్ నగర పాలక సంస్థను చెప్పుకోవచ్చు.
- ★ సంస్కరణల ఫలితంగా హైదరాబాద్ నగర పాలక సంస్థ స్వరూపమే మారిపోయింది. అన్ని రంగాలలో ముందంజలో వుంది.
- ★ ఇదే విషయాన్ని దేశంలోని అన్ని ప్రత్యేక ధృవీకరణ సంస్థలు వెల్లడించాయి.

హైదరాబాద్ నగర పాలక సంస్థ

- క్రిసిల్ వారి ఎ.ఎ. ప్లస్ రేటింగ్
- 1991లో జీతభత్యాల బిల్లు 46.5 శాతం ఉండగా, 2003లో ఈ విలువ - 18.5 శాతం
- పారిశుధ్య పనుల్లో బయట సంస్థల భాగస్వామ్యం

హైదరాబాద్ నగర పాలక సంస్థ

సంస్థ	విస్తీర్ణం (చ.కి.మీ)	వార్షిక ఖర్చు మొత్తం (రూ కోట్లలో)
ప్రైవేట్	127.50 (75 శాతం)	22.68
నగర పాలక సంస్థ	42.50 (25 శాతం)	53.84

రాజకీయ సంస్కరణలు

- ★ రాజకీయ సంస్కరణల్లో భాగంగా ఎంపిలు, ఎంఎల్ఎలు తాము గెలిచిన పార్టీని వదిలేస్తే తమ స్థానాలు కోల్పోవలసి వస్తుంది.
- ★ లోక్సభ / రాష్ట్ర శాసనసభల్లో మొత్తం బలానికి 15 శాతం మించకుండా మంత్రివర్గం ఉండేలా చూడటం.

- ★ రాజ్యసభ ఎన్నికలలో రహస్య బ్యాలెట్ పద్ధతి తీసేయడం.

ఇన్ఫర్మేషన్ ఆండ్ కమ్యూనికేషన్స్ టెక్నాలజీ

- ★ సాంకేతిక పురోభివృద్ధిని సుపరిపాలనకు చక్కగా వినియోగించుకోవడం జరుగుతున్నది.

- ★ సాంకేతిక పురోభివృద్ధి అంటే

- ఎలక్ట్రానిక్ మీడియా
- కంప్యూటర్లు
- కమ్యూనికేషన్లు

- ★ వీటన్నింటిని సమగ్రంగా వినియోగించుకోవడంవల్ల విప్లవాత్మకమైన మార్పులు వచ్చాయి.

- ★ టెలి కమ్యూనికేషన్ విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టి 'మీ కోసం' అమలు జరపడం జరుగుతోంది.

మీ కోసం

- ★ 18.8.2003 నుండి ఈ కార్యక్రమం

- ఎలక్ట్రానిక్ మీడియా ద్వారా ప్రసారం అవుతున్నది
- రోజూ 4 గంటల పాటు
- టెలి ఎడ్యుకేషన్ కార్యక్రమాలు
- 7,10 తరగతులకు (2 గంటలు)
- సామాజిక కార్యక్రమాలు (2 గంటలు) ప్రసారం అవుతాయి.

కేబుల్ టి.వి. విస్తరణ

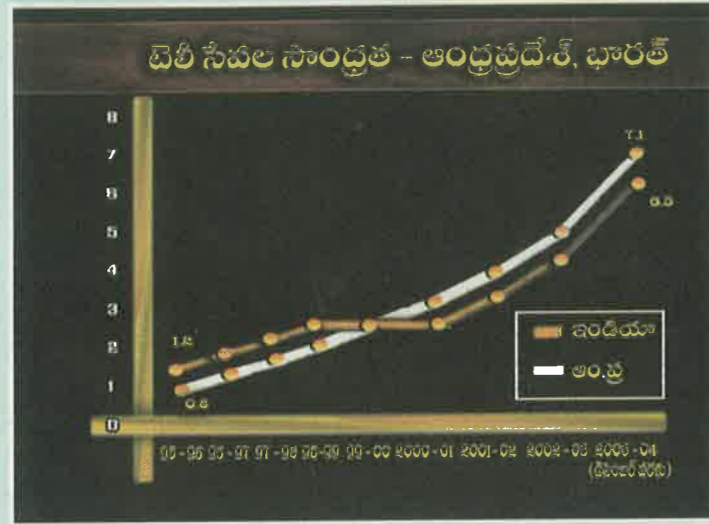
రాష్ట్రం	కేబుల్ సౌకర్యం ఉన్న గృహాల శాతం
● ఆంధ్రప్రదేశ్ (దేశంలోనే ప్రథమస్థానం)	40.53 (9 ప్రాంతీయ ఛానెళ్లు)
● తమిళనాడు, పాండిచ్చేరి	39.78
● కర్ణాటక	36.23
● కేరళ	21.78

టెలి కమ్యూనికేషన్లు

- ★ రాష్ట్రంలో టెలికమ్యూనికేషన్ రంగం విస్తృతంగా వ్యాపించివుంది.
- ★ 45,100 పొడవున ఆప్టిక్ ఫైబర్ నెట్వర్క్ అభివృద్ధి చెందింది.
- ★ టెలిఫోన్ల సంఖ్య కూడా గణనీయంగా పెరిగింది.

టెలికమ్యూనికేషన్లు

	1995 (లక్షల్లో)	2003
● టెలిఫోన్లు		
● ఫిక్స్డ్ లైన్లు	6.47	35.00
● సెల్యులార్	-	16.00
● రాష్ట్రం 45,100 కి.మీ పొడవున్న ఫైబర్ ఆప్టిక్ నెట్వర్క్		

ఈ-పరిపాలన స్వరూపం

- ఎ.పి స్టాన్
- ఈ-సేవ
- కార్డ్ (లబ్ధిస్థాపన)
- ఫోన్ (రవాణా)
- స్కార్డ్ ప్రభుత్వం
- కాంపక్ట్ (వాణిజ్య పన్నుల శాఖ)
- ఐ.ఎఫ్.ఐ.ఎస్ (ఆర్థిక శాఖ)
- ఎ.పి. నెట్

ఈ-పరిపాలన స్వరూపం

- హెచ్.ఆర్.ఎం.ఎస్. (సిబ్బంది)
- ఎస్.బి.ఎం.ఎస్. (సంక్షేమం)
- ఈ-కాస్ట్ (పోలీస్)
- ఎఫ్.హెచ్.ఐ.ఎం.ఎస్ (ఆరోగ్యం)
- టెలి వైద్యం
- ఎ.పి. ఆన్‌లైన్

ఈ-సేవ

- ★ ప్రభుత్వ సిబ్బందికి ప్రజలకు మధ్య ప్రత్యక్ష సంబంధాలు కనిపిస్తూ స్థాయికి తీసుకురావాలనేది ప్రభుత్వ లక్ష్యం.
- ★ దీనివల్ల ప్రజలకు సౌకర్యంగా ఉండటమే కాకుండా ప్రభుత్వ పనితీరు సులభతరమౌతుంది.
- ★ అందువల్లే 113 సేవలను ఈ-సేవ ద్వారా ప్రజలకు అందించడం జరుగుతున్నది.

- పన్నుల చెల్లింపు
- పౌర సదుపాయాల బిల్లు చెల్లింపులు
- ఇన్‌కంటాక్టు ఇతర రిటర్న్ దాఖలు

ఈ - సేవ విజయాలు

	రూ. కోట్లు
• ఇప్పటిదాకా జరిగిన లావాదేవీలు	1.4
• ఈ సేవ ద్వారా లావాదేవీలు	4,400
• ఈ సేవ సౌకర్యం ఉన్న పట్టణాలు	117
• రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్న సెంటర్లు	239

CARD ప్రాజెక్టు

- ★ ప్రభుత్వ సేవలను సులభతరంగా అందించడం కోసం నిర్దేశించింది ఈ CARD ప్రాజెక్టు.
- ★ రిజిస్ట్రేషన్ శాఖలో ఈ ప్రాజెక్టు అమలు చెయ్యడం వల్ల ప్రజలకు ఎంతో సౌలభ్యంగా వుంది.
- ★ దీనివల్ల బనగూడిన ప్రయోజనాలను ప్రజలు ఇప్పటికే పొందుతున్నారు.

కార్డ్ ప్రాజెక్ట్ (సి.ఎ.ఆర్.డి.)

రిజిస్ట్రేషన్:-

• గతంలో పట్టే సమయం	1-7 రోజులు
• ప్రస్తుతం పట్టే సమయం	1 గంట
• ఇప్పటిదాకా నమోదైన పత్రాలు	44,28,525
• జారీ చేసిన ఇ.సి. సర్టిఫికెట్లు	24,96,611

స్టార్ట్ గవర్నమెంట్

- ★ పని సజావుగా జరిగే విధంగా ఆటోమేషన్ చేయడం ద్వారా జాప్యాన్ని తగ్గించడం.
- ★ నిర్ణయాలు తీసుకునే పద్ధతిని సరళతరం చెయ్యడం.
- ★ ఇంటర్నెట్ ద్వారా ప్రజలకు అందుబాటులోకి తీసుకురావడం.

ఈ ప్రొక్యూర్మెంట్

- ★ అవినీతి నిర్మూలనలో భాగంగా ప్రవేశపెట్టిన ఈ ప్రొక్యూర్మెంట్ పద్ధతి మంచి ఫలితాలను ఇచ్చింది.
- ★ టెండరు దాఖలు చేసే వారిని కిడ్నాప్ చేయడం, రింగ్గా ఏర్పడడం లాంటి సమాజ వ్యతిరేక చర్యలు అరికట్టడం జరిగింది.
- ★ ఇప్పటివరకు రూ. 2070 కోట్ల విలువైన టెండర్లు ఈ ప్రొక్యూర్మెంట్ ద్వారా ఖరారు చేయడం జరిగింది.

- ★ దీనివల్ల రూ. 200 కోట్ల మేరకు పైగా ఆదాయం సమకూరినట్లు అంచనా.

ఈ - ప్రొక్యూర్మెంట్

టెండర్లతో సమస్యలు

- కేర్లలైజేషన్
- బడ్జెట్లను అవహించడం
- అవినీతి

సాధించిన విజయాలు రూ.కోట్లు

- ఇప్పటి దాకా నిర్ధారితమైన టెండర్ల విలువ 2,070
- నికర పొదుపు విలువ 200

సిటిజన్స్ చార్జర్లు

- ★ సుపరిపాలనలో భాగంగా దాదాపు 100 ప్రభుత్వ శాఖలకు సిటిజన్స్ చార్జర్లను రూపొందించడం జరిగింది.
- ★ దీనివల్ల పౌరులతో సన్నిహితమైన ప్రభుత్వం ఏర్పడటానికి వీలు కలిగింది.

పౌర సేవా చిత్రాలు (సిటిజన్ ఛార్జర్లు)

- 100కు పైగా ప్రభుత్వ విభాగాల్లో పౌర సేవా పత్రాలు
- 23 జిల్లా కలెక్టర్ కార్యాలయాలు
- 287 పురపాలక సంఘాలు
- ఎమ్మార్వో కార్యాలయాల్లో అమలు
- పౌరులకు అందుబాటులో ఉండే ప్రభుత్వ పాలన బిశగా ముందడుగు

APSRTC : సేవల స్థాయి

- ★ సిటిజన్స్ చార్జర్ల అమలులో భాగంగా తీసుకున్న చర్యలవల్ల వస్తున్న మంచి ఫలితాలకు ఉదాహరణ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ.
- ★ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ పనితీరు మెరుగు పడిన కారణంగా ప్రయాణీకులకు విశిష్ట సేవలు అందుతున్నాయి.

ఎ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి. - సేవల ప్రమాణాలు

పని వివరాలు	పూర్తయ్యే సమయం
● టిక్కెట్ల అడ్వాన్స్ లిజర్వేషన్	15 నిమిషాలు
● టెలిఫోన్ ద్వారా టిక్కెట్ల లిజర్వేషన్	5 నిమిషాలు
● ఇంటికి లిజర్వేషన్ టిక్కెట్ల చేలివేత	2 గంటలు
● ప్రత్యేక బస్సుల కోసం బుకింగ్ చెల్లింపు తర్వాత	30 నిమిషాలు
● ప్రయాణాన్ని రద్దు చేసుకున్నప్పుడు నిబంధనల ప్రకారం బస్ స్టేషన్ల వద్ద టిక్కెట్ల రద్దు	15 నిమిషాలు
● బస్సు మధ్యలో చెడిపోతే టిక్కెట్ల రుసుం తిరిగి చెల్లింపు	30 నిమిషాలు

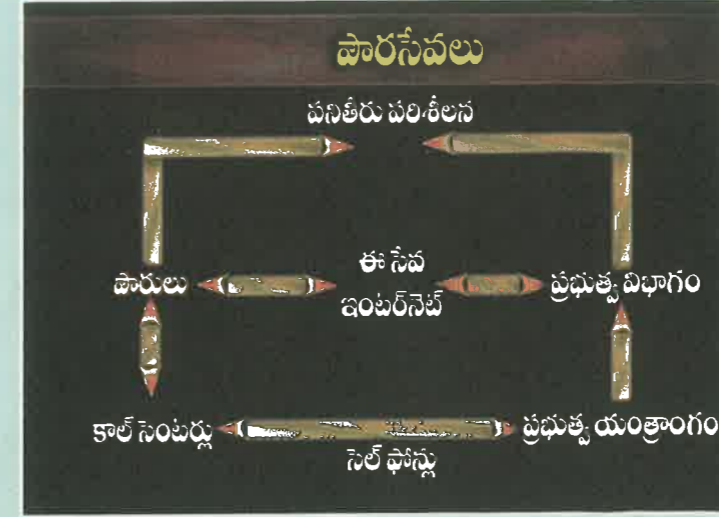
సాంకేతిక పరిజ్ఞాన వినియోగం

- ★ అన్ని అంశాల్లో అధునాతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని వినియోగించుకోవడం ప్రారంభమైంది.
- ★ ప్రజా సమస్యల పరిష్కారానికి ఆధునిక సౌకర్యాలను వినియోగించుకుంటూ కాల్ సెంటర్లను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.
- ★ అంతే కాకుండా
  - 10,000 మంది ఛేంజ్ ఏజెంట్లు గుర్తింపు
  - ప్రతి ఛేంజ్ ఏజెంట్కు సెల్ ఫోన్
  - కాల్ సెంటర్లు

ఉదా : “పరిష్కారం” రైతులు, అధికారులు, వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలు కలిసి కూర్చునే వేదిక.

సమాచార సౌలభ్యం

- ★ 1000 డిజిటల్ కెమెరాల సదుపాయం
- ★ జరుగుతున్న పనులను ఫోటోలు తీయడం
- ★ రోడ్ల నిర్మాణం, ఇతర పనుల స్వీయ తనిఖీ
- ★ మొత్తం సమాచారాన్ని డిజిటైజ్ చేయడం
- ★ జి.వోలు, మార్కెట్ ధరలు, వాతావరణం, సరిఫికెట్లు
- ★ ఏ ప్రభుత్వ కార్యాలయాన్ని సందర్శించే అవసరం లేదు.

పనితీరు లెక్కింపు, విశ్లేషణ వ్యవస్థ

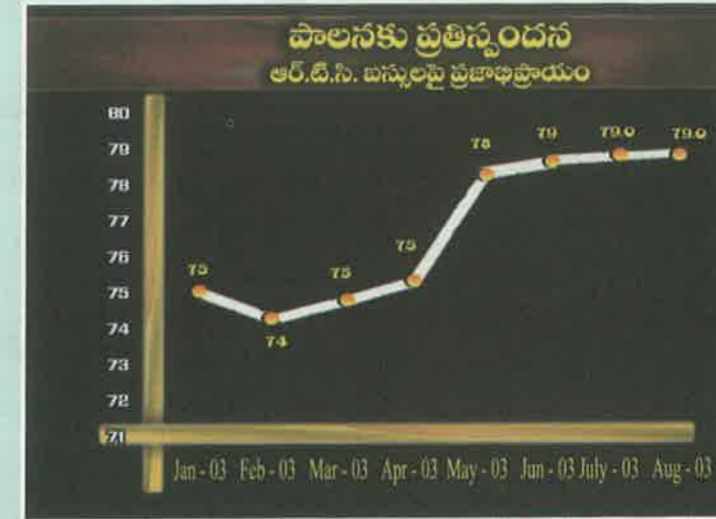
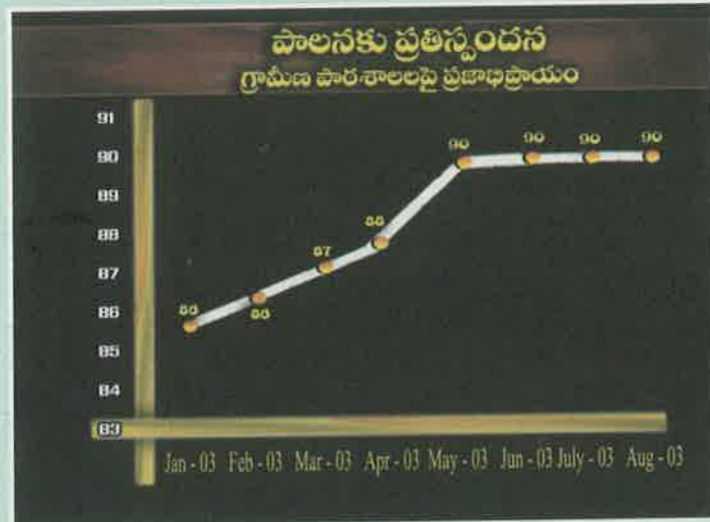
- ★ ప్రభుత్వ సిబ్బంది నుంచి విభాగా అధిపతి ఉన్నతాధికారుల నుండి మంత్రుల వరకు పనితీరును మదింపు చేసే వ్యవస్థ ఇప్పటి వరకు రాష్ట్రంలో లేదు అలాంటి వినూత్న వ్యవస్థను తొలిసారిగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రారంభించింది.
- ★ మంత్రి, కార్యదర్శి విభాగాధిపతి స్థాయి నుంచి కూడా పనితీరు అంచనా వేసేందుకు పెర్ఫార్మెన్స్ ఇండికేటర్లు రూపొందించడం జరిగింది.

పనితీరు లెక్కింపు - మదింపు వ్యవస్థ

- పనితీరు పరిశీలన వ్యవస్థను ప్రవేశపెట్టిన మొదటి రాష్ట్రం
- పనితీరు సూచికల గుర్తింపు, లక్ష్యాలు, పరిశీలన, లెక్కింపు, మదింపు
- 200 ప్రభుత్వ శాఖలకు గాను, ఏర్పాటైన పనితీరు సూచికలు 980
- మంత్రి, కార్యదర్శి, విభాగాధిపతి స్థాయిల్లో పనితీరు మదింపు

గ్రామీణ పాఠశాలపై ప్రజాభిప్రాయం

- ★ పాలనా వ్యవస్థ అందిస్తున్న సౌకర్యాలపై ప్రజా స్పందన తెలుసుకోవడం కూడా అవసరం.
- ★ అందులో భాగంగానే గ్రామీణ పాఠశాలల పనితీరుపై ప్రజాభిప్రాయాన్ని సేకరించడం జరిగింది.
- ★ అదే విధంగా APSRTC బస్సు సర్వీసులపై కూడా ప్రజాభిప్రాయం సేకరించడం జరిగింది.

అవార్డులు

- ★ సుపరిపాలన సాగిస్తున్న ఆంధ్రప్రదేశ్కు అవార్డులు ఎన్నో దక్కాయి.

అవార్డులు

- భారత కంప్యూటర్ సొసైటీ ప్రకటించిన ఈ-పాలనా రాష్ట్రం అవార్డు
- ఇంటెల్ చైర్మన్ డాక్టర్ క్లేగ్ బారెట్ సిఫార్సుతో ఈ-సేవకు కంప్యూటర్ వరల్డ్ హాల్ ఆఫ్ ఫోనర్స్ మెడలియన్ అవార్డు
- ఈ-ప్రాక్యూర్మెంట్ విధానానికి దక్కిన స్వర్ణవికాస్ అవార్డు

ముగింపు

- ★ పేదరిక నిర్మూలన, సంపద వృద్ధి, ఉన్నత విలువలతో కూడిన సమాజ స్థాపనకు సుపరిపాలన అమలు చేస్తున్నాము.
- ★ ప్రజలకు ఉత్తమ సేవలు అందించడమే ప్రభుత్వ లక్ష్యం.
- ★ “స్పాట్” ప్రభుత్వం ఏర్పాటు లక్ష్యంగా ప్రభుత్వం ఇప్పటికే పలు చర్యలు తీసుకుంది.
  - సింపుల్
  - మోరల్
  - ఎకౌంటబుల్
  - రెస్పాన్సివ్
  - ట్రాన్స్పరెంట్

ఇందుకోసం నిర్దేశించుకున్న లక్ష్యాలు :

- ★ 2010 నాటికి పేదరిక నిర్మూలన
- ★ గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉద్యోగ అవకాశాల కల్పన, స్వయం ఉపాధి.
- ★ బలహీన వర్గాల సంక్షేమం
- ★ అందరికీ విద్య, అందరికీ ఆరోగ్యం, జనాభా నియంత్రణ
- ★ అధికార వికేంద్రీకరణ, గ్రామ సచివాలయ వ్యవస్థ
- ★ విద్యుత్ సంస్కరణల అమలు

- ★ ప్రపంచ ప్రమాణాలతో మౌలిక వసతుల కల్పన
- ★ సమగ్ర మహిళాభివృద్ధి
- ★ ప్రజలకు ముఖ్యంగా మహిళలకు అన్ని స్థాయిలలో భాగస్వామ్యం
- ★ అవినీతి నిర్మూలనపై అవిశ్రాంత పోరాటం
- ★ సామాన్యునికి ఐ.టి.సేవలు, ఇ-పరిపాలన
- ★ భవిష్యత్తులో మండల, గ్రామ స్థాయి వరకు ఇ-సేవ విస్తరణ.
- ★ అందరికీ భద్రత
- ★ వివిధ ప్రభుత్వ శాఖల మధ్య సమన్వయం
- ★ అన్ని స్థాయిలలో పనితీరుకు గ్రేడింగ్

ఈ లక్ష్యాలను సాధిస్తూ :

- ★ మనదేశాన్ని 2020 నాటికి అభివృద్ధి చెందిన దేశంగా తీర్చిదిద్దాలన్నదే మన ఆకాంక్ష.
- ★ నాణ్యత, వినూత్న ప్రయోగాలు, ప్రగతిలో భారతదేశం ప్రపంచానికే ఆదర్శంగా తయారు చేయాలి.
- ★ మన ఆశయాల సాధనకు సుపరిపాలన వేగాన్ని నిర్ణయిస్తుంది.

